ΕΤΟΣ Α'. ΦΥΛΛΑ Λ. 35, 36. 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1866.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ,

Ἐκδιδόμενον τὴν πρώτην καὶ δεκάτην πέμπτην ἑκάστου μηνός,

ΥΠΟ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΒΑΜΠΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑ.	Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 6.	Μετὰ παραρτήματος. . . .	δραχ. 10.
» »	Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ. .	φράγ. 8.	» » . . .	φράγ. 12.
ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ.	Ἐν Ἀθήναις μόνον . . .	δραχ. 3.	» » . . .	δραχ. 5.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΤΕΛΕΤΗ

ΤΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΥ ΛΕΟΠΟΛΔΟΥ,

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ,

Προστάτου τῆς Ἐθν. Φραγκμασωνίας.

(Συνέχεια.)

10ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῆς *Τελείας Φιλίας*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τοῦ Ἄλβυ.

11ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῆς *Ἀληθείας*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Μασσαλίας.

12ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῆς *Ἐλπίδος*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μαζζάρα (Σικελία).

13ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῆς *Ἐλπίδος*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Βέρνης.

14ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῆς *Φιλίας*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Βιλλενεύης (Γαλλία).

15ον. Ἐκ τῆς λέσχης τῶν *Τέκνων τῆς Αἴτνας*, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Νεαπόλεως.

Ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Γαληνοτάτου Μεγάλου Ἐθνικοῦ Διδασκάλου, ὁ ἀδελφὸς Μέγας Διδάσκαλος τῶν Τελετῶν προέβη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μελῶν τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου τῆς Βελγικῆς. Ὁ δὲ Γαληνότατος Μέγας Διδάσκαλος τοῖς ἀποτείνει τὴν προσφώνησιν ταύτην:

Ἀδελφὲ Μέγα Ἄρχων (Commandeur), ὑμεῖς Γαληνότατε πρώην Μέγα Ἐθνικὲ Διδάσκαλε, ὅστις ἠθελήσατε νὰ βαδίσητε ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ Ὑπερτάτου Συμβουλίου, καὶ πάντες ὑμεῖς, ἀδελφοί μου, οἵτινες συνιστᾶτε τὸ ὑψηλὸν τοῦτο Μασωνικὸν σῶμα.

Ἡ Μεγάλη Βελγικὴ Ἀνατολή, ἥτις ἐνόμισε καθῆκόν της νὰ ἀποδώσῃ τὰ ὅσια τῷ Μασώνῳ Βασιλεῖ, τῷ εὐδοκήσαντι νὰ τῇ παράσχῃ ἐν δυσκόλοις καιροῖς τὴν ὑψηλὴν προστασίαν του, ἡ Μεγάλη Βελγικὴ Ἀνατολὴ εἶναι εὐτυχὴς βλέπουσα ὑμᾶς σπεύσαντας ἐπὶ τῇ προσκλήσει της νὰ λάβητε μέρος εἰς τὴν ἐπίδειξιν ταύτην, ἣν ἐπέβαλεν αἴσθημα οὐδέποτε ἀπολεῖψαν τοῖς Μασώνοις, τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης.

Ὁ ἰσχυρὸς πρὸς τὴν πατρίδα ἔρως, ἡ ὑψηλὴ θέσις, ἣν κατέχετε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἱεραρχίᾳ, τὰ πάντα ἐβεβαίουν ἡμᾶς ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ἐπὶ τῇ συνδρομῇ ὑμῶν. Δύναμις κανονιστικὴ τῶν ὑψηλῶν βαθμῶν (*), ἡ θέσις ὑμῶν εἶναι σήμερον παρ' ἡμῖν· διότι πρόκειται νὰ τιμήσωμεν Ἀδελφόν, ὅστις κατεῖχεν ὑψη-

(*) Ἀποτείνεται πρὸς τὸ Ὑπέρτατον Συμβούλιον τοῦ Βελγίου.

λὸν βαθμὸν ἐν τῇ σκωτικῇ Μασωνίᾳ, τῆς ὁποίας οἱ ἀρχαῖοι παραδεδεγμένοι ἱεροὶ θεσμοὶ (rit) εἶναι ὑπὸ τὴν ὑμετέραν φυλακήν. Ἀδελφὲ Μέγα Ἄρχων καὶ ὑμεῖς Γαληνότατε πρώην Μέγα Ἐθνικὲ Διδάσκαλε, ἀδελφὲ Δεφὰξ (1), εὐαρεστηθῆτε, παρακαλῶ, νὰ καταλάβητε τὰς ἕδρας ταύτας· ἡ παρουσία ἑκατέρωθεν ἐμοῦ τῶν δύο ὑψηλῶν ἐξοχοτήτων τῆς ἐθνικῆς Μασωνίας, θέλει δώσει περισσοτέραν ἐπισημότητα κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μεγάλων Μασωνικῶν Σωμάτων τῆς ἀλλοδαπῆς.

Εἰς τὴν προσφώνησιν ταύτην, ἥτις ἐσυνοδεύθη ὑπὸ τριπλῆς ἀμυδρᾶς χειροκροτήσεως, ὁ ἀδελφὸς Ῥάνουετ, Μέγας Ἄρχων, ἀποκρίνεται:

Γαληνότατε Μέγα Διδάσκαλε, καὶ ὑμεῖς πάντες, Ἀδελφοί μου,

Ὡς ἔσχεν εἰπὼν ὁ Γαληνότατος Μέγας Ἐθνικὸς Διδάσκαλος, τὸ Ὑπέρτατον Συνέδριον ἐκτελεῖ ὑψηλῆς Μασωνικῆς Ἀδελφότητος καθῆκον, καὶ καθῆκον πατριωτισμοῦ, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Μεγάλης Βελγικῆς Ἀνατολῆς.

Ὡς Βέλγοι, πάντες συνεκλαύσαμεν καὶ συνελυπήθημεν μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Ὡς πολῖται, ἐτιμήσαμεν τὴν μνήμην Πρίγκηπος, ὅστις κατεννόησε τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς του, καὶ ἐσεβάσθη τὰ καθιδρύματα ἡμῶν. Ὡς Μασῶνοι, ἐρχόμεθα ἐν τῷ Ναῷ τούτῳ νὰ ῥίψωμεν μεθ' ὑμῶν ἄνθη ἐπὶ τοῦ τάφου Ἀδελφοῦ, ὅστις, ἐν τῇ ὑψηλῇ αὐτοῦ θέσει καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν δυσχερειῶν, δὲν ἐπελάθετο οὐδέποτε ὅτι ἦτο ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὅτι ἀνῆκεν εἰς σκωτικὰ νόμιμα (rit) διὰ τοῦ βαθμοῦ ὃν περιεβάλλετο καὶ ὅστις, πρὸ πάντων, δὲν ἐπελάθετο οὐδέποτε ὅτι ἡ Μασωνικὴ Πίστις εἶναι ἱερὸν διὰ τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες ἀγαπῶσι νὰ σέβωνται τοὺς ὅρκους των.

Ὁ Ἔνδοξος Ἀδελφός, τὸν ὁποῖον κλαίομεν δὲν ἠδύνατο νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς συνελεύσεις ἡμῶν, ἀλλά, καθὼς οἱ προλαλήσαντες ἀνέμνησαν ἡμῖν τοῦτο, ἡ προστασία του, τρανῶς δηλωθεῖσα, δὲν ἀπέλιπεν ἡμῖν οὐδέποτε. Ἐπὶ τοῦ θρόνου, ὡς ἄλλοτε ἐπὶ τῶν πεδίων, αἱ σκέψεις αὐτοῦ ἦσαν πάντοτε ἐμπνεύσεις ἀληθοῦς τέκνου τοῦ Φωτός.

Σήμερον, ἀδελφοί μου, ἑνούμενοι ἐν τῇ ἰδίᾳ σκέψει, ἐρχόμεθα νὰ λάβωμεν θέσιν εἰς τὰς τάξεις ὑμῶν, ἵνα συμμετάσχωμεν δικαίας θλίψεως. Συγχωρήσατε ἡμῖν ν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τοὺς χαιρετισμοὺς ὑμῶν, διὰ τῶν αὐτῶν σημείων καὶ χειροκροτήσεων, ὧν ἐκάμετε χρῆσιν πρὸς χάριν ἡμῶν.

Ὅτε τὰ μέλη τοῦ Ὑπερτάτου Συνεδρίου τῆς Βελγικῆς ἔλαβον θέσιν, ὁ Γαληνότατος Μέγας Διδάσκαλος προσκαλεῖ τὸν ἀδελφὸν Μέγαν Διδάσκαλον τῶν Τελετῶν νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τῷ Ναῷ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Μεγάλης Ἀνατολῆς τῆς Ἰταλίας, τῆς κανονικῆς Λέσχης τῆς Καρχηδόνος καὶ Οὐτίκης, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Τύνιδος, τῆς Λέσχης τῆς Ἐλπίδος, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Βέρνης, ἐν ᾗ ὁ ἀρτιθανὴς Ἐνδοξότατος Ἀδελφὸς Λεοπόλδος τοῦ Σαξ-Κοβούργου ἐμυήθη· τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς Λέσχης τῆς Ἄρκτου, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Γάνδης, τὰς λέσχας τῆς Δορτρέχτης, τῆς Ἀμστερδάμης, τῆς Γερμανίας, τῶν Ἡνωμένων Κρατῶν τῆς Ἀμερικῆς κ.τ.λ.

Ὁδηγηθέντες παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Θρόνου, μετὰ τῆς πρεπούσης εἰς εἰς τοὺς βαθμοὺς αὐτῶν ἐθιμοταξίας, οἱ Ἀδελφοὶ οὗτοι ἐγένοντο δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ Γαληνοτάτου Μεγάλου Ἐθνικοῦ Διδασκάλου, προσφωνήσαντος αὐτοῖς ταῦτα:

Ἀγαπητοὶ Ἀδελφοί,

Ἐπ' ὀνόματι τῆς Μεγάλης Βελγικῆς Ἀνατολῆς, ἢ μᾶλλον, ἐπ' ὀνόματι ὁλοκλήρου τῆς Μασωνίας τοῦ Βελγίου, εὐχαριστῶ τὰ τῆς ἀλλοδαπῆς Μασωνικὰ Σώματα, ἅτινα σᾶς ἀπέστειλαν πρὸς ἡμᾶς. Τὰ εὐχαριστῶ ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ καὶ ἀδελφικῇ συμπαθείᾳ, ἣν ἐπεδείξαντο ἐρχόμενα, δι' ὑμῶν, νὰ συμμετάσχωσι τοῦ τελευταίου καὶ εὐσεβοῦς σεβασμοῦ, ὃν θέλομεν ἀποδώσει τῇ μνήμῃ Ἐκείνου, ὅστις, προσκληθεὶς εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν διὰ τῆς ψήφου λαοῦ ἐλευθέρου, εἰργάσθη πάντοτε τὰς ὑψηλὰς πολιτικὰς ἀρετάς, αἵτινες τιμῶσι τὴν Μασωνίαν. Ναί, ἡ Μασωνία εἶναι ὑπερήφανος ἐπὶ τῇ κτήσει ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῆς τοῦ ἐνδόξου τούτου Μασώνου.

Τὸ διάβημα ὑμῶν, Ἀδελφοί μου, ἀποδεικνύει ἡμῖν ὅτι οἱ Μασῶνοι, τοὺς ὁποίους ἀντιπροσωπεύετε, ἐννόησαν, ὡς ἡμεῖς, ὅτι εἶναι ἀπάντησις κρίσιμος πρὸς τοὺς ὀνειρευομένους τὴν ἐπάνοδον θλιβεροῦ καὶ σκαιοῦ παρελθόντος, καὶ ἐπιχειροῦντας νὰ καταβάλλωσι τὴν μασωνίαν, τὸν φύλακα τῶν νεωτέρων κατακτήσεων ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν πρόσκοπον τῆς προόδου, παριστῶντες αὐτὴν ἑστίαν ἀνθρώπων ἀνοσίων (impies) καὶ κακοποιῶν (criminels), συνομοττούντων κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτικῆς Ἐξουσίας.

Κατεννόησαν ὅτι ἡ πρέπουσα ἀπάντησις πρὸς τοὺς δεσπότας τούτους τῆς πάλαι ἐποχῆς, τοὺς ἀποπαιδαγωγοῦντας τὸν φανατισμὸν καὶ τὸ μῖσος, εἶναι αὕτη: ὑπῆρξε Βασιλεὺς τῇ σοφίᾳ τοῦ ὁποίου ὀφείλετε φόρον σεβασμοῦ, Βασιλεὺς τοῦ ὁποίου δὲν δύνασθε νὰ παραγνωρίσητε τὰς ὑψηλὰς πολιτικὰς ἀρετάς· ὁ δὲ Βασιλεὺς οὗτος, ὁ τόσον φρόνιμος, ὁ τόσον πεφωτισμένος ἔλαβεν ὑπὸ τὴν εἰδικὴν αὐτοῦ προστασίαν τὴν Φραγκμασωνίαν τοῦ τόπου του, ὁ Βασιλεὺς οὗτος, μεμυημένος εἰς τὰ ἡμέτερα μυστήρια, ἐβίωσε καὶ ἀπέθανεν ὡς Μασῶνος πιστὸς καὶ πεποιθώς.

Τὸ γνωρίζετε καὶ θέλετε τὸ εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἀποστολεῖς ὑμῶν, ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἀποδόσεως τῷ Βασιλεῖ Λεοπόλδῳ Α' τῶν ὁσίων, ἥτις ἐπιφυλάττεται τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν Μασώνων, δὲν ἐπῆλθεν ἡμῖν ὑπὸ πνεύματος δουλοπρεπείας, κολακείας καὶ χαμερπείας. Οἱ Βέλγοι Μασῶνοι, ὄχι κατώτεροι τοῦ ἐπιλοίπου βελγικοῦ λαοῦ, δὲν ἄγωνται ὑπὸ τοιούτων ἐλατηρίων.

Ἡ κηδεία, ἣν τὸ ἔθνος ἔκαμε τῷ Βασιλεῖ αὐτοῦ, ἀρύετο τὴν λαμπρότητα αὐτῆς, ὄχι ἐκ τῆς περικυκλούσης αὐτὴν πενθίμου μεγαλοπρεπείας, ἀλλ' ἐκ τῆς ἑκουσίας ἀμίλλης λαοῦ βαθέως τεθλιμμένου. Ἡ ἐπίδειξις αὕτη, ἡ καταπληκτικὴ, ἡ ἐπιβάλλουσα, δὲν ἀπηυθύνετο μόνον εἰς τὴν ὑψηλὴν τάξιν τοῦ Ἐνδόξου Νεκροῦ, ἀλλ' ἀπέδιδε πρὸ πάντων τὸν δίκαιον φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ βελγικοῦ λαοῦ εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἠθέλησε πάντοτε νὰ ἦναι ὁ πρῶτος πολίτης τοῦ ἔθνους του, εἰς Ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον θεωροῦμεν πάντες ὡς *τὸν Πατέρα τῆς Πατρίδος!*

Ἡ Μεγάλη Ἀνατολὴ, ψηφίσασα τὴν τελετὴν, ἣν ἤλθατε νὰ λαμπρύνητε διὰ τῆς παρουσίας σας, ὑπήκουσε καὶ αὐτὴ ἐπίσης εἰς μόνον τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης. Ἠθέλησε νὰ τιμήσῃ Ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ σεβαστὴ μνήμη θέλει εἶσθαι εἰς τὴν Μασωνίαν ἡ προστάτις αἰγίς, ἡ ἰσχυρὰ ἀσπὶς κατὰ τῆς ὁποίας θέλουσιν ἀμβλύνεσθαι τὰ βαλλόμενα παρὰ τῶν ἀνιλάστων αὐτῆς ἐχθρῶν βέλη.

Καὶ πάλιν, Ἀδελφοί μου, ἐπ' ὀνόματι τῆς Βελγικῆς Μασωνίας, εὐχαριστῶ τὰ ἀποστείλαντα ὑμᾶς Μεγάλα Μασωνικὰ σώματα, ἐπὶ τῇ μαρτυρίᾳ τῆς μεγάλης αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς συμπαθείας.

Λυποῦμαι ὅτι τὰ προστάγματα (prescriptions) τοῦ ἡμετέρου τυπικοῦ (rituel) δὲν μᾶς συγχωροῦσι ν' ἀποδώσωμεν τὰς ὀφειλομένας ὑμῖν τιμάς· ἐστὲ ὅμως πεπεισμένοι ὅτι αἱ καρδίαι ἡμῶν ἀναπληροῦσι ταύτας.

Ἀδελφοὶ Βέλγοι, εὐαρεστηθῆτε νὰ ἑνωθῆτε μετ' ἐμοῦ ἵνα καταδείξωμεν εἰς τοὺς Ἀδελφοὺς ἀντιπροσώπους τῶν τῆς ἀλλοδαπῆς Ἀνατολῶν τὴν ἡμετέραν εὐγνωμοσύνην. Θέλομεν μεταχειρισθῆ δὲ πρὸς τοῦτο τὰς χειροκροτήσεις καὶ τὰ σημεῖα, τὰ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει.

Ἀφοῦ ἐγένετο ὁ μασωνικὸς χαιρετισμὸς, ὁ ἀδελφὸς Ὀχστέιν (Hoch-

(1) Εὐγένιος Δὲ Φὰξ νομοδιδάσκαλος καὶ πολιτικὸς Βέλγος, γεννηθεὶς ἐν Ath, τῷ 1797. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1830 ἦτο δικηγόρος· ἐγένετο πληρεξούσιος ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει καὶ ὑπεστήριξεν ἐνεργῶς πάντα τὰ μέτρα τὰ ἀποβλέποντα τὴν ἐκπραιδότητα τοῦ Βελγικοῦ ἐδάφους· ἐκηρύχθη κατὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Γερουσίας καὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ βασιλέως Λεοπόλδου. Κατὰ πρότασιν αὐτοῦ ὡρίσθη ὁ ἀριθμὸς τοῦ τιμήματος τῶν ἐκλογέων. Εἶτα ἐγένετο σύμβουλος τοῦ Κακουργιοδικείου καὶ Μέγας Διδάσκαλος τῆς Βελγικῆς Φραγμασωνίας. Κατὰ τὸ 1847 προέδρευσε τῆς μεγάλης φιλελευθέρας συνελεύσεως, ἔπειτα, μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν ἐλευθεροφρόνων καὶ τῶν μεταρρυθμιστῶν (radicaux), προέδρευσε τῆς Ἑταιρείας τῆς Συμμαχίας ἀντικειμένης τῇ Ἑταιρίᾳ (Association). Ἐκτὸς δὲ τοῦ πολιτικοῦ βίου του εἶναι γνωστὸς ὁ κ Δὲ Φὰξ ἐκ τινων νομικῶν συγγραμμάτων: οἷον Ἀρχαῖον βελγικὸν δίκαιον καὶ Ἐπιτομὴ περὶ τῶν νεθίμων καὶ νόμων ἐν Βελγίῳ πρὸ τοῦ ἀστυκοῦ κώδικος. (Ἐκ τοῦ Λεξικοῦ τῶν Συγχρόνων ἀνδρῶν.)

Σημείωσις Μεταφραστου.

sieγμ), ἐπιτετραμμένος ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Μεγάλην Ἀνατολὴν τῆς Ἰταλίας, λαμβάνει τὸν λόγον :

Γαληνότατε Μέγα Ἐθνικὲ Διδάσκαλε καὶ ὑμεῖς πάντες, Ἀδελφοί μου,

Εἶμαι ἐπιτετραμμένος τὴν τιμητικὴν ἀποστολὴν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Ἰταλικῆς Μασωνίας, ἐν τῇ τελεσθησομένῃ ἐπικηδείῳ τελετῇ εἰς μνήμην τοῦ Βασιλέως Μασώνου, Λεοπόλδου Α' τοῦ Βελγίου.

Πρὸ τριῶν μόλις ἐτῶν ὁ μακαρίτης Φίλτατος καὶ Ποθεινότατος Ἀδελφὸς Βερχάγεν (*), ὑμεῖς, Γαληνότατε Μέγα Διδάσκαλε, καὶ ἐγὼ ὁ ὁμιλῶν τὴν στιγμὴν ταύτην συνεδέσαμεν μετὰ προσφιλῶν σχέσεων τὴν Μεγάλην Ἀνατολὴν τοῦ Βελγίου καὶ τὴν τῆς Ἰταλίας. Οἱ δεσμοὶ ἐκεῖνοι ἔφερον τοὺς καρπούς των· ἡ Ἰταλικὴ Μασωνία ἔρχεται σήμερον νὰ συμμετάσχῃ τῆς λύπης, ἣν οἱ Ἀδελφοὶ αὐτῆς τοῦ Βελγίου ᾐσθάνθησαν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Βασιλέως, ἀδελφοῦ των.

Προστάτης εἰλικρινὴς καὶ πιστὸς ἱδρύματος τοῦ ὁποίου ἐσεμνύνετο νὰ ἦναι μέλος, ἐτήρησε τὸν ὅρκον του πρὸς τοὺς ἡμετέρους νόμους, ὡς ἐτήρησε τὸν ὅρκον του καὶ πρὸς τὸ ἀθάνατον Βελγικὸν Σύνταγμα. Οὐδεμία ἀπόμωσις δὲν διέψευσε τὴν πίστιν αὐτοῦ πρὸς τὸ τῆς ἀδελφότητος, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου ἔργον, ὅπερ διέπραττε μετὰ τῆς ἀναλλοιώτου ἐκείνης βεβαιότητος, ἣν παρέχει ἡ συνείδησις τοῦ ἐκπληρωθέντος καθήκοντος.

Θέλετε εὕρει, Ἀδελφοί μου, παρηγορίαν τινὰ ἐν ταῖς συμπαθείαις, ἃς ἦλθον διερμηνεύσων ὑμῖν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπιλέκτου μέρους τοῦ ἰταλικοῦ ἔθνους. Ἡ Μεγάλη Ἀνατολὴ τῆς Φλωρεντίας τιμᾷ καὶ κλαίει μεθ' ὑμῶν τὸν Βασιλέα Μασῶνον, τὸν Ἡγεμόνα ὅστις, πολὺ πρότερον πρὶν ἢ καταβῇ εἰς τὸν τάφον, ἐγένετο κτῆμα λαμπρὸν τῆς ἱστορίας.

Ἃς ἀποδώσωμεν πάντες ὁμοῦ ὑπέρτατον καὶ ἀδελφικὸν σεβασμὸν εἰς τὰς πράξεις αὐτοῦ καὶ ἃς συμμετάσχωμεν πάντες τοῦ θαυμασμοῦ, τὸν ὁποῖον μᾶς ἐμπνέουσιν αἱ ἀρεταί του.

Ἐὰν οἱ ἀντιπρόσωποι ἄλλων Μασωνικῶν Σωμάτων ἐπιθυμῶσι νὰ λάβωσι τὸν λόγον παύω ἐπιφυλάττων εἰς ἐμαυτὸν τὸ παράγγελμα τῆς χειροκροτήσεως.

Τότε ὁ Ἀδελφὸς Κουβρὲρ, ἐπίτιμον μέλος τῆς λέσχης τῆς Ἐλπίδος, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Βέρνης καὶ πληρεξούσιος τῆς Λέσχης ταύτης εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Βελγίου Ἀνατολὴν, εἶπεν :

Ὁ μέγας Βασιλεὺς καὶ ὁ μέγας πολίτης, τοῦ ὁποίου τιμῶμεν τὴν μνήμην κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην, εἶδε κατὰ πρῶτον τὸ Ἀληθες Φῶς ἐν τῇ Λέσχῃ τῆς Ἐλπίδος, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Βέρνης (*) κτλ.

Μετὰ τὸν ἀδελφὸν Κουβρὲρ λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἀδελφὸς Λεμάγερ, ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγάλης κανονικῆς καὶ ἀρειοπαγικῆς Λέσχης τῆς Καρθαγένης καὶ Οὐτίκης, ἐν τῇ Ἀνατολῇ τῆς Τύνιδος, διερμήνευσε τὴν λύπην τῆς ἐν Ἀφρικῇ Μασωνίας καὶ τότε δώσαντες πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν τῆς ἀλλοδαπῆς Ἀνατολῶν τὸν μασωνικὸν χαιρετισμὸν ἔλαβον μέρος ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

(Ἀκολουθεῖ.)

(*) Πέτρος Θεόδωρος Βερχάγεν (Pierre-Theodore Verhaegen), ἀνὴρ πολιτικὸς τοῦ Βελγίου, γεννηθεὶς ἐν Βρυξέλλαις, κατὰ τὸ 1800. Γνωστὸς, κατὰ τὸ 1830, ὡς ἐλευθερόφρων δικηγόρος ὠνομάσθη ἀναπληρωτικὸς (suppleant) πληρεξούσιος ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει, ὑπὸ τοῦ νομοῦ τῶν Βρυξελλῶν. Κατὰ τὸ 1837 εἰσῆλθεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, ὅπου ἔλαβε πολλάκις τὸν λόγον ἵνα πολεμήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κλήρου καὶ νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ δικαιώματα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, κεκηρυγμένος πάντοτε δειχθεὶς πολέμιος τῶν μικτῶν καὶ καθολικῶν ὑπουργείων. Ἱδρυτὴς καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ ἐλευθέρου πανεπιστημίου τῶν Βρυξελλῶν, ἀντέστη ζωηρότατα κατὰ τῆς πολιτικῆς προσωποποιήσεως τοῦ καθολικοῦ πανεπιστημίου τῆς Λουβαίνης. Ἐζήτησε τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν δικαστῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν εἰρηνοδικῶν. Κατὰ τὸ 1847 ἐγένετο πληρεξούσιος ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Συνελεύσει καὶ ἡ νίκη τῆς μερίδος του ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς. Ἀπεσπάσθη τῶν ῥιζοσπαστῶν καὶ ἐδείχθη ὑπερασπιστὴς τοῦ Συντάγματος, ὅτε πρὸς στιγμὴν ὁ ἀντίτυπος τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Φεβρουαρίου ἐφάνη ἐπαπειλῶν τὸν θρόνον τοῦ Λεοπόλδου. Ἀπέκρουσε δὲ γενναίως τὰς δημοκρατικὰς ἰδέας καὶ τὴν ἰδέαν τῆς κοινοκτημοσύνης καὶ ὑπερασπίσθη τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. Ἀλλ' εἰς τὰς σχετικὰς συζητήσεις περὶ τῶν εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων, ὑπεστήριξε τὰ δικαιώματα τῆς Ἐπικρατείας ἐναντίον τοῦ καθολικοῦ κόμματος, καὶ ἐξηκολούθησε μέχρι τέλους πολεμῶν τὴν ἐπιρροὴν τοῦ κλήρου. (Ἐκ τοῦ Λεξικοῦ τῶν Συγχρόνων.)

Σημείωσις Μεταφραστοῦ.

(*) Ἡ Βέρνη εἶναι πόλις τῆς Ἑλβετίας.

Η ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΟΣ ΚΟΙΛΑΣ

ΤΗΣ

ΧΑΚΔΑΣ.

Εἰς τὴν νῆσον Ἰαύαν ὑπάρχει κοιλάς τις, ὀρθῶς ὀνομαζομένη φαρμακερὰ ἢ θανατηφόρος· διότι ἀδύνατον εἶναι νὰ εἰσέλθῃ αὐτοῦ ὄρνεον, κτῆνος, ἢ ἄνθρωπος, καὶ νὰ ζήσῃ. Πρώτην σημείωσιν περὶ τοῦ φοβεροῦ τούτου Γολγοθᾶ εὑρίσκομεν τὴν ἐπομένην εἰς τὸ ἡμερολόγιον Ἄγγλου τινὸς περιηγητοῦ.—«Οἱ ἐντόπιοι φοβοῦνται τὴν λεγομένην θανατηφόρον κοιλάδα, ἥτις, κατὰ τὴν περιγραφὴν αὐτῶν, ὁμοιάζει τὸ πλησίον τῆς Νεαπόλεως Ἄντρον τοῦ Κυνὸς (Grotta del Cane)· ἀλλὰ, μολονότι πολὺ ἐπεθύμουν νὰ ἐπισκεφθῶ αὐτὴν, οὐδεὶς ἔστερξε νὰ μὲ ὁδηγήσῃ.» Ἐν ἔτει ὅμως 1830, ἄλλος περιηγητὴς, ὁ κ. Ἀλέξανδρος Λούδων, κατέπεισέ τινας τῶν ἐντοπίων νὰ συνοδεύσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κοιλάδα· περιγραφὴ δὲ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ ἐφάνη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Βασιλικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας. Εἰς Βατοὺρ εὑρισκόμενος τὴν 3 Ἰουλίου κατὰ τὸ προειρημένον ἔτος, ἔμαθε παρά τινος ἐντοπίου ἄρχοντος, ὅτι ὑπῆρχε κοιλὰς τρία μίλια ἐκ τῆς Βατοὺρ, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἠμπόρει νὰ πλησιάσῃ χωρὶς ν' ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν, καὶ ὅτι ἀνθρώπων σκελετὰ καὶ παντὸς εἴδους ὀρνέων καὶ κτηνῶν ἐκάλυπτον τὸ βάθος τῆς κοιλάδος. «Τότε, λέγει, δὲν ἐπίστευσα ὅλα, ὅσα μὲ εἶπεν ὁ ἰαυαναῖος ἄρχων· ἐγνώριζον μὲν ὅτι εὑρίσκετο λίμνη ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἑνὸς τῶν λόφων, ὅπου ἦτο κινδυνῶδες νὰ πλησιάσῃ τις παραπολὺ, ἀλλ' οὐδέποτε εἶχον ἀκούσει περὶ τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ θανάτου.»

Τὴν ἐπαύριον ἐξεκίνησεν ὁ κ. Λούδων μετὰ εὐρωπαίου φίλου καὶ τινων ἐντοπίων, συμπαραλαβὼν δύο κύνας καὶ τινας ὄρνιθας, διὰ νὰ κάμῃ πειράματα. «Φθάσαντες εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, ἀφήκαμεν τοὺς ἵππους, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου ἀνέβημεν, ὡς εἰς ἓν τεταρτημόριον τοῦ μιλίου, λόφον ἀπότομον καὶ ὀλισθηρόν. Ἐντὸς ὀλίγων πήχεων ἐκ τῆς κορυφῆς ᾐσθάνθημεν ἰσχυρὰν, ναυτιώδη, νοσηρὰν καὶ πνιγηρὰν ὀσμὴν, ἥτις ὅμως ἔπαυσεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀναβάσεως. Ὑποκάτω δ' ἡμῶν ἐφάνη τώρα θέαμα ἐκπληκτικώτατον· ἡ κοιλὰς ἦτον ἥμισυ μίλιον τὴν περιφέρειαν, ὠοειδὴς, τριάκοντα ἕως τριάκοντα πέντε πόδας βαθεῖα, παντάπασιν ὁμαλὴ, ἄνευ χόρτων, μὲ ὀλίγας τινὰς πέτρας, καὶ ὁλόκληρος ἐσκεπασμένη μὲ τὰ σκελετὰ ἀνθρώπων, τίγρεων, χοίρων, δορκάδων, ταώνων καὶ πολυειδῶν ὀρνέων καὶ κτηνῶν. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον ἐσυνίστατο ἀπὸ σκληρὰν ἀμμώδη γῆν, δὲν παρετηρήσαμεν ἀτμόν τινα ἢ ἄνοιγμα. Τὰς πλευρὰς τῆς κοιλάδος, ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τοῦ βάθους, ἐκάλυπτον χόρτα, δένδρα, θάμνοι, κτλ. Κατέβημεν δὲ περὶ τὸ ἥμισυ τῆς κατωφερείας, ὥστε ἀπείχομεν τοῦ βάθους δεκαοκτὼ πόδας· ἐνταῦθα δὲν ἐδοκιμάσαμεν δύσπνοιάν τινα, ἀλλ' ᾐσθάνθημεν νοσηρὰν ναυτιώδη ὀσμήν. Ἐδέσαμεν σκύλον εἰς τὸ ἄκρον βαμβοκαλάμου, δεκαοκτὼ πόδας μακροῦ, καὶ κατεβιβάσαμεν αὐτὸν εἰς τὴν κοιλάδα· ἐκρατούσαμεν τὰ ὡρολόγια ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ εἰς δεκατέσσαρα δεύτερα λεπτὰ ἔπεσεν ὕπτιος· δὲν ἐσάλευσε δὲ, οὔτε περιέβλεψεν, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἀναπνέων δεκαοκτὼ λεπτά. Ἐστείλαμεν ἔπειτα τὸν ἄλλον σκύλον, ἢ μᾶλλον αὐτὸς ἐλύθη ἀπὸ τὸν κάλαμον, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ σύντροφος αὐτοῦ ἔκειτο· ἐστάθη δὲ ὅλως διόλου ἀκίνητος, καὶ εἰς δέκα δεύτερα ἔπεσε πρηνὴς, καὶ οὐδέποτε πλέον ἐσάλευσεν, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἀναπνέων ὀκτὼ λεπτά. Ἐδοκιμάσαμεν ἐπομένως ὄρνιθα, ἥτις ἐψόφησεν εἰς ἓν ἥμισυ λεπτόν· ἐρρίψαμεν δὲ καὶ ἄλλην, ἥτις ἐξέπνευσε πρὶν ἐγγίσῃ τὴν γῆν. Εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς κοιλάδος πλησίον μεγάλης τινὸς πέτρας κεῖται ὁ σκελετὸς ἀνθρώπου, ὅστις φαίνεται ὅτι ἀπέθανεν ὕπτιος, τὴν δεξιὰν ἔχων ὑπὸ τὴν κεφαλήν· τὰ ὀστᾶ του, εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν πρὸ πολλοῦ ἐκτεθειμένα, εἶχον γένει λευκὰ ὡς ἐλεφαντόδους. Ἐπεθύμουν δὲ νὰ ἐπάρω τὸν σκελετὸν τοῦτον, ἀλλ' οἱαδήποτε ἀπόπειρα ἤθελεν εἶσθαι μανιώδης.» Ἀφοῦ ὁ κ. Λούδων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἔμειναν δύο ὥρας εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ θανάτου, ἐστράφησαν εἰς Βατούρ. «Οἱ ἀνθρώπινοι σκελετοὶ,» παρατηρεῖ, «νομίζεται ὅτι ἦσαν ἀντάρ-

ται, οἵτινες, διωκόμενοι, κατέφυγον ἀπὸ τὴν βασιλικὴν λεωφόρον εἰς παραμέρους καὶ δυσβάτους τόπους. Εἶναι δὲ τῶν ἀδυνάτων νὰ γνωρίσῃ τὸν κίνδυνον αὐτοῦ ὁ περιπλανώμενος, ἐκτὸς ἀφοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κοιλάδα· καὶ τότε πλέον δὲν ἔχει δύναμιν, οὔτε πνεύματος ἑτοιμότητα, ὥστε νὰ ἐπιστρέψῃ.

Λέγεται ἀκόμη ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαχίστη θειώδης ὀσμὴ, καὶ οὐδὲν σημεῖον ὅτι συνέβη ποτὲ πλησίον αὐτῆς ἔκρηξις, μολονότι ὁλόκληρος ἡ σειρὰ εἶναι ἠφαίστιος, καὶ ὄχι πολὺ μακρὰν ὑπάρχουσι δύο κρατῆρες, ἀδιαλείπτως καπνὸν ἐκπέμποντες. Τῷ ὄντι, ἅπασα ἡ νῆσος εἶναι ἠφαίστιος, καὶ πολυάριθμοι ἐκρήξεις συνέβησαν ἐν αὐτῇ. Κατὰ τὴν γνώμην σοφοῦ τινὸς ἄγγλου, πολὺν χρόνον εἰς τὰ μέρη ταῦτα διατρίψαντος, τὸ πρόσωπον τῆς χώρας ἠλλοιώθη πολλάκις ὑπὸ τῶν σπαραγμῶν τούτων τῆς φύσεως· ὑποστηρίζεται δὲ ἡ γνώμη αὕτη καὶ ὑπὸ τῆς ἱστορίας καὶ ὑπὸ τῶν παραδόσεων. Ὅθεν καὶ τὸ αἴτιον τοῦ ἐκπληκτικοῦ φαινομένου πρέπει ν' ἀποδώσωμεν εἰς ἠφαίστιον ἐνέργειαν.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ τὴν Φαρμακερὰν Κοιλάδα περιγράψας κ. Λούδων δὲν ἐκθέτει γνώμην τινὰ παρὶ τοῦ πόθεν προέρχεται ὁ ἐν αὐτῇ θάνατος. Ἀλλ' ἡμεῖς σχεδὸν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι προξενεῖ αὐτὸν τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ ἀέριον, τὸ ὁποῖον, ἐκφεῦγον διά τινων σχισμῶν τῆς γῆς, συναθροίζεται πάμπολυ εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος· διότι, ὡς βαρύτερον τοῦ κοινοῦ ἀέρος, κατακαθίζει πλησίον τῆς ἐπιφανείας. Τὸ ἀνθρακικὸν τοῦτο ἀέριον, συμμεμιγμένον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μετ' ἄλλων ἀερίων, ἀπολύεται δι' ἠφαιστίου ἐνεργείας, ἥτις ἐξακολουθεῖ πάντοτε ὑπὸ τὴν γῆν, μολονότι μὲ σφοδρότητα μικροτέραν τῆς παραγούσης ἔκρηξιν. Παρόμοια φαινόμενα εἰς τὴν Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας προέρχονται ἀπὸ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν ἐνταῦθα, ὅτι τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ εἶναι τὸ ἀέριον τὸ γεννώμενον ἀπὸ καιομένους ἄνθρακας, καὶ τὸ ὁποῖον προσέτι εὑρίσκεται εἰς φρέατα, εἰς τάφους, καὶ εἰς ἄλλα μέρη πρὸ πολλοῦ κεκλεισμένα. Ὅτι δὲ κατὰ συνέπειαν βλάπτεται ἡ ὑγεία, καὶ ποτε ἡ ζωὴ, τῶν κλειομένων εἰς στενὰ δωμάτια μετὰ καιομένων ἀνθράκων, καὶ ὅτι πολλοὶ, ἀπροσέκτως καταβάντες εἰς φρέατα ἢ εἰς τάφους, ἀπέθανον ἐκεῖ τὸν αὐτὸν θάνατον ὡς οἱ ὁρμῶντες εἰς τὴν Φαρμακερὰν Κοιλάδα τῆς Ἰαύας, εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους τῶν ἀναγνωστῶν μας.

(Ἐκ τοῦ Ἀστ. τῆς Ἀνατολῆς.)

Ο ΣΑΛΠΙΓΚΤΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΕΖΙΝΑ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ,

ὑπὸ

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ ΣΧΙΝΑ.

(Συνέχεια Ἴδε φύλ. 33 καὶ 34.)

— Ἄ! πρίγκηψ μου, εἶπεν ὁ πτωχὸς σαλπιγκτὴς ὅλως δακρύων, ἐὰν τὸ θέλω! Ἔχω ἐκεῖ κάτω σύζυγον . . . τέκνον . . . . καὶ, προσέθηκε μετὰ τόνου ὀργῆς, ἀνάγκη μεγίστη νὰ τιμωρηθῇ ὁ προδότης.

— Θέλει τιμωρηθῆ, εἶπεν ὁ Τσάρεβιτς.

— Ἀλλὰ πῶς; ἠρώτησεν ὁ συνταγματάρχης.

— Θέλει τιμωρηθῆ, διότι ὑμεῖς συνταγματάρχα Ὀνσλῶφ, θέλετε ὑπογράψει ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀληθείας.

— Τούτου προκειμένου, εἶπεν ὁ συνταγματάρχης Ὀνσλῶφ, ἐὰν ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης θέλῃ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ τέρματος, εἶναι καλλίτερον ἔτι . . .

— Τί; εἶπεν ὁ πρίγκηψ.

— Ὁ στρατάρχης δὲν ἔχει βεβαίως ἐξαφανίσει τὸ πρὸς τὸν στρατηγὸν Κορβινὼ γραμμάτιον τοῦ Ναπολέοντος.

— Ὀρθῶς, εἶπεν ὁ πρίγκηψ. Λοιπὸν ὁ Οὐϊτγενστάϊν θέλει τὸ ἀποδώσει.

— Πρόκειται περὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ προδότου, πρίγκηψ· διότι, προσέθηκεν ὁ συνταγματάρχης, δὲν θέλει ὑπάρξει ἐν Γαλλίᾳ οὐδεὶς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς, ὅστις θέλει τολμήσει ν' ἀρνηθῇ νὰ τὸν καταδιώξῃ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς, ὅσον ἐχθρὸς καὶ ἂν ἦναι πάσης ἀναμνήσεως ναπολεοντίου, δὲν θέλει δυνηθῇ ν' ἀντισταθῇ.

Ὁ πτωχὸς σαλπιγκτὴς τοῦ Βερεζίνα ἤκουσε τὸν νέον πρίγκηπα μετ' ἐκστάσεως.

— Ὦ! εἶπεν οὗτος, θέλετε γείνει μέγας αὐτοκράτωρ, καὶ ἡμεῖς, πρίγκηψ μου διότι ἀγαπᾶτε τὸν στρατιώτην καὶ ἔχετε συναίσθησιν τοῦ δικαίου.

Ὁ τσάρεβιτς ἀπέδειξεν ὅτι ἦτον ἄξιος τοῦ ἀφελοῦς ἐπαίνου τοῦ Ἀνσέλμου, τοῦ πτωχοῦ σαλπιγκτοῦ.

Ἔπεμψεν ὑπασπιστήν τινα εἰς Πετρούπολιν καὶ ἔλαβε τὸν Ἀνσέλμον ὡς γραμματέα, περιμένων τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Δεκαπέντε ἡμέραι παρῆλθον. Προσέβαλον τὸ φρούριον τῶν Κιρκασίων, τὸ ὁποῖον ἡλώθη μετὰ αἱματώδη μάχην.

Ὁ στρατιώτης τοῦ Ναπολέοντος ἐκτυπήθη εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ μεγάλου δουκὸς Νικολάου μετὰ τοσαύτης ἀνδρίας, ὥστε ὁ πρίγκηψ εἶπε καθ' ἑαυτόν.

— Ἄνθρωπος τοσοῦτον ἀνδρεῖος δὲν δύναται νὰ ψευσθῇ. Πᾶν ὅ,τι εἶπεν εἶναι ἀληθές.

Ὁ ὑπασπιστὴς ἐπανῆλθεν. Ἐκόμιζε τὸ περίφημον ἐκεῖνο γραμμάτιον καὶ πρὸς τούτοις πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ Ἀνσέλμου καὶ εὐκόλυνσιν τῆς ἀποκατάστασεώς του.

— Ὑπολοχαγὲ Ἀνσέλμε, εἶπεν ὁ Τσάρεβιτς εἰς τὸν σαλπιγκτὴν, δίδων αὐτῷ ἐσφραγισμένον φάκελλον, θέλετε ὑπάγει εἰς Παρισίους καὶ θέλετε ἀπευθυνθῆ εἰς τὴν Ῥωσσικὴν πρεσβείαν· αὕτη θέλει ἀναλάβει τὴν ὑπόθεσιν ὑμῶν ἐν ἀνάγκῃ· πηγαίνετε, εἶσθε ἐλεύθερος.

Ὁ σαλπιγκὴς ἠσπάσθη τὸ τελευταῖον τὴν χεῖρα τοῦ Τσάρεβιτς καὶ ἀνεχώρησε, συνεπιφέρων πουγγίον πλῆρες χρυσοῦ καὶ τὰ *χαρτιά του*, ἅτινα ὤφειλον ν' ἀσφαλίσωσι τὴν τιμωρίαν τοῦ προδότου . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ὁ Καύκασος ἐξηλείφθη ἐν τῇ ὁμίχλῃ.

Τὰς γοητευτικὰς ὄχθας τοῦ Κούμα διαδέχονται αἱ κίτριναι στέππαι· ὁ ὁρίζων εἶναι ἀτελεύτητος, ὁ οὐρανὸς λευκὸς ἄνευ νεφελῶν.

Ἡ ταχυδρομικὴ τελέγα (*), τὴν ὁποίαν ὁ Τσάρεβιτς ἔδωκεν εἰς τὸν αἰχμάλωτον γάλλον διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Ἀστραχάνιον, πετᾷ ἐπὶ τῆς ἄμμου εἰς τὸν καλπασμὸν τῶν τριῶν κωδωνοφόρων ἵππων της.

Δύο κοζάκοι ἔφιπποι παρακολουθοῦσι τὸ ἔλκηθρον.

Ὀκτὼ ἡμέρας ἡ τελέγα τρέχει διὰ τῶν στεππῶν ἀφίνουσα ὀτὲ μὲν ἀριστερὰ καλμουκικόν τινα τάφον, μετριόφρονα πυραμίδα τῆς ἑτέρας ταύτης ἐρήμου· ὀτὲ δὲ δεξιὰ καραβάνιον Τουρκομάνων, μεταβαινόντων εἰς Σιβηρίαν πρὸς ἀγορὰν γουναρικῶν.

Ὁ Ἀνσέλμος βεμβάζει τὴν Γαλλίαν, — τὴν Γαλλίαν, ἥτις εἶναι τοσοῦτον μακρὰν ἔτι . . . , ἀλλ' ἡ τελέγα προχωρεῖ τοσοῦτο ταχέως!

Ἰδοὺ ἤδη ἡ Κασπία θάλασσα, ἡ ἀπέραντος λίμνη ὑδάτων κοιμωμένων καὶ νοσηρῶν.

Ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτῆς, κεκαλυμμένων ὑπὸ καχεκτικοῦ γένους φυτῶν, ἐφίπτανται χιλιάδες ἰχθυοφάγων πτηνῶν.

Εἰς τὰ πέριξ, φυλαὶ ταρταρικαὶ βόσκουσι τὰ ἀναρίθμητα αὐτῶν ποίμνια.

Ἡ τελέγα ὀφείλει νὰ σταματήσῃ ἐδῶ.

Τὸ ἔλκηθρον μέλλει νὰ διαδεχθῇ ἡ δρομάς· διότι ὑπάρχει ἔτι ἔρημός τις πρὸς διάβασιν, πρὶν παρατηρηθῶσιν εἰς τὴν χρυσίζουσαν ὁμίχλην τῆς δύσεως, οἱ θόλοι καὶ οἱ μιναρέδες τῆς Ἀστραχάν, τῆς λευκῆς νύμφης τοῦ Βόλγα.

Ὁ Τσάρεβιτς ἔχει δώσει ἀρκετὸν χρυσὸν εἰς τὸν αἰχμάλωτον γάλλον, ἵνα δυνηθῇ νὰ πληρώσῃ συνοδίαν τινά.

Τὴν συνοδίαν ταύτην τὴν εὑρίσκει εἰς τὸν τελευταῖον ταχυδρομικὸν σταθμὸν, ἀθλίαν καλύβην ἐγειρομένην ἐν μέσῳ τῶν στεππῶν.

Οἰκογένειά τις τουρκομάνων, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν πολυαρίθμων αὐτῆς ὑπηρετῶν, ἔχει σταματήσει εἰς τὸ μέρος τοῦτο.

Αἱ δρομάδες εἶναι πεφορτωμέναι γουναρικῶν καὶ πολυτίμων ὑφασμάτων. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καραβανίου εἶναι γέρων τις λευκογένειος, ὅστις ὑπολήπτεται μὲν μεγάλως τὸν Τσάρον, ἀλλ' ὅστις λατρεύει τὸν Ναπολέοντα. Ὑποδέχεται τὸν γάλλον αἰχμάλωτον ὡς πρίγκηπα· τῷ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ τόπου του μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀποποιεῖται πᾶσαν ἀντιμισθίαν, ὅπως τὸν ὁδηγήσῃ εἰς Ἀστραχάν.

Ἡ τιμὴ τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς εἰς στρατιώτην τοῦ Ναπολέοντος δὲν εἶναι ἡ πολυτιμωτέρα τῶν ἀμοιβῶν;

Τὸ καραβάνιον ἄρχεται τῆς πορείας του. Ἀνσέλμος ὁ Γκαλουμπὲτ ἀναβαίνει μετὰ

(*) Ὄχημα ἐν χρήσει εἰς τὰς διὰ τῶν στεππῶν ὁδοιπορίας ἐν Ῥωσσίᾳ.

τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ καραβανίου τὴν αὐτὴν δρομάδα. Ἡ ζωὴ τῆς ἐρήμου ἄρχεται.

Τὴν ἑσπέραν στήνουσι τὰς σκηνάς, αἱ γυναῖκες χορεύουσι, τὰ παιδία παίζουσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου, οἱ ἄνδρες καπνίζουσιν, συνομιλοῦσι σοβαρῶς πίνοντες πνευματώδη ποτά, ἅτινα, ἐνίοτε, ταράττουσιν ὀλίγον τὸν ἐγκέφαλον τοῦ αἰχμαλώτου.

Ἑσπέραν τινὰ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καραβανίου ἀγγέλει εἰς τὸν Ἀνσέλμον, ὅτι ἡ Ἀστραχὰν δὲν ἀπέχει εἰμὴ μιᾶς ἡμέρας πορείαν.

Καὶ ἐνῷ στρατῶσι τὸ τελευταῖον ὑπὸ τὴν σκηνὴν, ὁ Γάλλος ῥεμβάζει τὴν Μυοννέττην καὶ ἀποκοιμᾶται πιὼν εἰς ὑγείαν τῆς Γαλλίας.

Ἀλλ' ὁποῖον ποτὸν ἄπιστον ἐκέρασαν αὐτόν;

Ὁ ὕπνος τοῦ Ἀνσέλμου εἶναι βαρὺς, τεταραγμένος πλήρης πάθους· παρατείνεται ἀρκετὰ μετὰ τὴν ἠώ, ἀρκετὰ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, μεθ' ὅλον τὸν πνιγηρὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας.

Τέλος ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ παρατηρεῖ περὶ αὐτὸν ἔκθαμβος · · · · · ·

Αἱ σκηναὶ ἀνελήφθησαν· πλαγιάζει ἐπὶ τῆς ζεούσης ἄμμου.

Οὔτε δρομάδες πλέον, οὔτε γυναῖκες, καὶ παιδία, οὔτε ὁδοιπόροι.

Οἱ Τουρκομάνοι ἀνεχώρησαν, ἐγκαταλιπόντες τὸν δυστυχῆ Ἀνσέλμον, ἀφοῦ προηγουμένως τῷ ἀφῄρεσαν τὸν χρυσὸν τοῦ Τσάρεβιτς, τὰ ὅπλα του καὶ τὴν γοῦνάν του.

Δὲν τῷ ἀφῆκαν εἰμὴ ἓν πρᾶγμα,— τὴν ἐκ λευκοσιδήρου θήκην, ἥτις περικλείει τὰ *χαρτιά* του, ἅτινα μέλλουσι νὰ καταστρέψωσιν ἡμέραν τινὰ τὸν ἄτιμον Μαρκελῖνον. Καὶ εἰς τὴν ὄψιν τῶν *χαρτεῶν* του, ὁ Ἀνσέλμος ἐπανευρίσκει τὰς δυνάμεις του καὶ λέγει καθ' ἑαυτόν.

— Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἐπανίδω τὴν Γαλλίαν.

Εἶτα ἐξακολουθεῖ τὴν ὁδόν του.

Ἐταξείδευεν ἐφ' ἁμάξης, θέλει βαδίσει πεζὸς, εἶχε χρυσὸν, θέλει ζητήσει ἐλεημοσύνην.

Ἡ ὁδὸς εἶναι μακρὰ καὶ κοπιώδης· ἀλλ' εἰς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου εἶναι ἡ πατρίς · · · · · ·

Ἡ πατρὶς, τοὐτέστιν ἡ πρασίνη καὶλὰς ὅπου ὁ Ἀνσέλμος ἐγεννήθη, ἡ ἔπαυλις, ὅπου ἀναμφιλέκτως τὸν περιμένει ἡ Μυοννέττη καὶ τὸ τέκνον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε εἶδεν, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον θέλει εἶσθαι ὡραία νέα κόρη ἤδη καὶ ἥτις θέλει τῷ ῥίψει δύο βραχίονας λευκοὺς περὶ τὸν τράχηλον, ἵνα τὸν κάμῃ νὰ λησμονήσῃ τὰς λύπας τῆς ἐξορίας.

Ὁ Ἀνσέλμος πορεύεται πάντοτε. Διῆλθε τὴν μεσημβρινὴν Ῥωσσίαν, εἰσέρχεται εἰς τὰς παραδουναβίους ἡγεμονίας.

Πανταχοῦ ἓν ὄνομα τῷ ἔχει χρησιμεύσει ὡς φυλακτόν· Ναπολέων.

Εἶναι στρατιώτης τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὸν ἀγαπῶσι καὶ οἱ αἱμοστάζοντες πόδες του εὑρίσκουσιν ὑποδήσεις· τῷ δίδουσιν ἐνδύματα, ὅπως ἀλλάξῃ καὶ πλεῖσται νέαι γυναῖκες καὶ ὡραῖαι τῷ μειδιῶσιν ὑπηρετοῦσαι αὐτὸν αἱ ἴδιαι εἰς τοὺς οὐδοὺς τῶν οἰκιῶν των.

Ἀναβαίνει τὸν Δούναβιν, ἐπανευρίσκων νέας δυνάμεις, καθόσον τὸ ἔδαφος τῆς Γαλλίας πλησιάζει πρὸς αὐτόν.

Ἰδοὺ ἔρχεται ἡ Γερμανία μετὰ τῶν εὐσκίων δασῶν, τῶν πατριαρχικῶν ἠθῶν καὶ τῶν λευκῶν καὶ κομψῶν πόλεων αὐτῆς.

Ὁ Ἀνσέλμος βαδίζει, βαδίζει πάντοτε.

Τέλος, πρωΐαν τινὰ, σταματᾷ εἰς τὴν κορυφὴν σειρᾶς λόφων ἐπιστεφομένων ὑπὸ μελανῶν δασῶν ἐλάτων.

Εἰς τοὺς πόδας του ἀναπτύσσεται ἀχανὴς πεδιάς· μέσῳ τῆς πεδιάδος ταύτης ῥέει πλατὺς ποταμὸς καὶ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τούτου, χανόμεναι εἰς τὴν ὁμίχλην τοῦ ὁρίζοντος, διαφαίνονται μεγαλοπρεπεῖς αἱ κορυφαὶ ὑψηλῶν ὀρέων.

Ἡ καρδία τοῦ Ἀνσέλμου ἔπαλε μεθ' ὁρμῆς. . . . . .

Τὴν πεδιάδα, τὸν ποταμὸν καὶ τὰ μεμακρυσμένα ὄρη, τὰ ἀνεγνώρισεν.

Εἶναι ἡ πεδιὰς τοῦ Ῥήνου, εἶναι ὁ γεραρὸς ποταμὸς, ἐν ᾧ τὸ Στρασβοῦργον κατοπτρίζει τὸ γιγαντιαῖον αὐτοῦ κωδωνοστάσιον.

Τὰ κυανᾶ ὄρη, εἶναι ἡ σειρὰ τῶν Βοσγίων, τοὐτέστιν ἡ Γαλλία!

Μιᾶς ἡμέρας ἔτι πορεία καὶ ὁ Ἀνσέλμος θέλει πατεῖ τὴν πεφιλημένην γῆν τῆς πατρίδος.

Ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄχθης τοῦ Ῥήνου κυματίζει σημαία τις.

Τὰ τρία χρώματα ἐξηλείφθησαν, ἡ σημαία εἶναι κατάλευκος· ὁ Ἀνσέλμος ἐσπόγγισεν ἓν δάκρυ, ἀλλ' ἀδιάφορον! λευκὴ ἢ τρίχρους, ἡ σημαία αὕτη δὲν εἶναι ἡ τῆς Γαλλίας; · · · · ·

φειλον βεβαίως νὰ εἴπωσι καθαρὰ εἰς τὸν Ἀνσέλμον, τὸν πτῶχὸν Γκαλουμπὲτ, ὅτι ἦτο τὸ παίγνιον ἀπάτης ἢ ἀορίστου τινὸς ὁμοιότητος.

Καὶ ἐν τούτοις ἐκάθησεν, ἵνα μὴ πέσῃ καὶ παρατηρῶν πάντοτε τὴν γυναῖκα ταύτην, ἐψιθύριζεν.

— Ὦ συγχωρήσατέ μοι . . . συγχωρήσατέ μοι . . .

— Ἄχ! ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος! ἐκραύγασεν ἡ χαρίεσσα νέα κόρη, πίπτει ἴσως ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς πείνης ἀτονίας.

Καὶ ἐρρίφθη ἔξω, ἵνα δώσῃ διαταγὰς καὶ φροντίσῃ νὰ φέρωσι τροφὴν εἰς τὸν ὁδοιπόρον.

Αὐτὸς ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ τὴν μητέρα καὶ ἐψιθύριζεν·

— Ὄχι! ὄχι· εἶναι ἀδύνατον.

Αὕτη ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ εἶπεν·

— Ἡ θυγάτηρ μου ἔχει δίκαιον, βεβαίως, κύριε, εἶσθε πολὺ ἀποκαμωμένος καὶ ἴσως ἡ ἀνάγκη . . . .

— Εἶναι ἡ φωνή της! εἶναι αὐτὴ ἡ φωνή της!. . . ἐκραύγασεν ὁ Γκαλουμπέτ.

Ἡ μήτηρ τῆς νέας κόρης παρετήρει πάντοτε τὸν Ἀνσέλμον μετὰ περιεργείας τινὸς τεθαμβωμένης.

—Τί ἐννοεῖτε, κύριε; ἐπηρώτησεν αὕτη.

Ὁ Ἀνσέλμος ἐπανελάμβανε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του·

— Ὦ! εἶναι ἀδύνατον· δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι δύο γυναῖκες, αἵτινες νὰ ὁμοιάζωσιν οὕτως ἐντελῶς.

Αὕτη ἐπανέλαβε μετὰ γαλήνης·

— Εὑρίσκετε λοιπὸν ὅτι ὁμοιάζω πρός τινα;

— Ναί! . . . . ὤ! Ναί! . . . .

Καὶ ἦτο τοσοῦτον ἄτονος καὶ τοσοῦτον ἐκλελυμένος, ὥστε δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐγερθῇ.

— Ἀληθῶς! εἶπεν αὕτη.

— Ναί! . . . ὤ! Ναί . . . ἐπανέλαβεν οὗτος.

Ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ, διότι ἡ γυνὴ αὕτη ἦτον ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ βαρώνου τοῦ Βερτρὼ, ἐξηκολούθει νὰ παρατηρῇ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, τὸν ἔχοντα τὸ πρόσωπον ἡλιοκαυμένον, τὰ χαρακτηριστικὰ ἰσχνὰ, τὸ γένειον ἀπεριποίητον, καὶ καλυπτόμενον ἀπὸ ῥάκη.

— Καὶ πρὸς τίνα λοιπὸν δύναμαι νὰ παρομοιάζω; ἠρώτησεν.

— Πρὸς γύναικά τινα, τὴν ὁποίαν ἔχω ἀγαπήσει . . . .

— Καὶ ἥτις ἀπέθανεν ἀναμφιβόλως, ὑπέλαβεν αὕτη μετὰ γλυκύτητος.

— Ὄχι . . . δὲν γνωρίζω . . . Ἄχ! εἶναι ἀκριβῶς τὸ πρόσωπόν της . . . . . τὸ βλέμμα της, ἡ φωνή της . . . .

— Καὶ ἡ γυνὴ αὕτη;

— Ἐκαλεῖτο Μυοννέττη, προσέθηκεν ὁ Γκαλουμπέτ.

Ἡ Κυρία Δὲ Βερτρὼ διέμεινεν ἀπαθής.

— Εἶναι ὄνομα χωρικῆς, εἶπεν.

Ὁ Ἀνσέλμος ἔλαβε τὴν κεφαλήν του διὰ τῶν δύο αὐτοῦ χειρῶν.

— Πιστεύω ὅτι θέλω παραφρονήσει! ἐψιθύρισεν.

Εἶτα ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τῆς συζύγου τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῇ εἶπεν·

— Ὦ! βεβαίως . . . . ἠπατήθην . . . . . δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ τι κοινὸν μεταξὺ μεγάλης κυρίας ὡς ὑμᾶς καὶ πτωχῆς χωρικῆς ὡς τὴν Μυοννέττην . . . . Συγχωρήσατέ μοι . . . . συγχωρήσατέ μοι . . . .

Ἡ σύζυγος τοῦ στρατηγοῦ ἦτον ὠχροτάτη, ἀλλ' ἐξηκολούθησε μετ' ἀταραξίας.

—Καὶ εἶναι πολὺς καιρὸς βεβαίως, ἀφ' ὅτου δὲν ἐπανίδετε τὴν γυναῖκα αὐτήν;

— Δεκατρία ἔτη, ἀπήντησεν οὗτος.

— Τότε, ὑπέλαβεν αὕτη, δὲν εἶναι ποσῶς ἐκπληκτικὸν, ἴσως, ὅτι λαμβάνετε ἀόριστόν τινα ὁμοιότητα ὡς ἐντελῆ. Αἱ ἀναμνήσεις δεκατριῶν ἐτῶν εἰσὶ συγκεχυμέναι, Κύριε.

Ὁ Ἀνσέλμος ἔθετο τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας του.

— Ὦ! ὄχι, εἶπεν, εἰσὶν ἐδῶ ζῶσαι καὶ καθαραὶ, ὡς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν οἱ χωροφύλακες ἦλθον πρὸς ἀναζήτησίν μου.

Οὐδὲ γραμμὴ τοῦ προσώπου τῆς βαρώνης ἐκινήθη.

— Ἠτυχῆ Μυοννέττη, ἐξηκολούθησεν ὁ Γκαλουμπὲτ, ὅστις ἐξηκολούθει προσηλῶν ἐπὶ τῆς συζύγου τοῦ στρατηγοῦ βλέμμα διάπυρον, ἀπέθανεν ἴσως ἐκ τῆς λύπης, ὅταν τῇ εἶπον, ὅτι καὶ ἐγὼ ἤμην νεκρός. Διότι ἐνομίσθην νεκρὸς, Κυρία! . .

— Ἄ!

Ἐκτύπησεν ἐπὶ τῆς λευκασιδήρου θήκης, ἣν ἔφερεν ἀνηρτημένην ἐκ τοῦ τραχήλου.

— Ἀλλ' ἔχω ἐδῶ τὰ χαρτιά μου, εἶπεν. Ὁ μέγας δοὺξ μοὶ ἔδωκεν ὅλας τὰς ἐνδείξεις.

— Ὅπως βεβαιώσητε τὴν ταὐτότητά σας, ἀναμφιβόλως.

— Ναί, καὶ ὅπως τιμωρηθῇ ὁ προδότης . . . .

Ἡ βαρώνη ἐρρίγει, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀνεπαισθήτως, ὥστε ὁ πτωχὸς στρατιώτης, δεδομένος ὅλως εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς διηγήσεώς του, δὲν παρετήρησεν οὐδέν.

— Ναί, εἶπεν, ἐὰν ἔπεσα αἰχμάλωτος τῶν Ῥώσσων, ἔπεσα, διότι ἐπροδόθην, ἐδολοφονήθην παρ' ἑνὸς ἀθλίου . . . .

— Ἄ! εἶπεν ἡ βαρώνη, ἥτις ἤρξατο ν' ἀκούῃ αὐτὸν μετὰ προσοχῆς.

— Ἑνὸς ἀθλίου, ὅστις ἐπροξένησε τόσον κακὸν εἰς τὸν γαλλικὸν στρατόν . . .

— Ἑνὸς Ῥώσσου, ἀναμφιβόλως.

— Ὄχι . . . ἑνὸς Γάλλου . . .

— Πῶς ὠνομάζετο;

— Μαρκελῖνος, εἶπεν ὁ στρατιώτης.

Ἡ Κυρία Δὲ Βερτρὼ εἶχεν ἀπό τινος μικρὰν προσβολὴν νευρικήν· ἀλλ' ἐπειδὴ, τὴν στιγμὴν ταύτην, εἰσῆλθεν ἡ κόρη της, ὁ Γκαλουμπὲτ δὲν ἐπρόσεξεν εἰς τοῦτο.

Ἡ νέα κόρη ἔφερεν ἡ ἰδία δίσκον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο ζωμὸς, τεμάχιον ὀπτοῦ κρέατος κρύου καὶ φιάλη οἴνου.

Ὁ Ἀνσέλμος ἔπαυσε τοῦ νὰ παρατηρῇ τὴν μητέρα καὶ ἤρξατο νὰ θαυμάζῃ μετ' ἀφελείας τὴν νέαν κόρην.

Ἡ κόρη αὕτη ἦτο πλάσμα τι σχεδὸν ἰδανικὸν, τοσοῦτον ἦτον ὡραία. Ἦτον εἴκοσιν ἐτῶν ἢ δεκατεσσάρων; Οἱ μᾶλλον γεγυμνασμένοι δὲν ἤθελον δυνηθῆ ν' ἀποφασίσωσι, διότι ἐὰν τὸ ἐρυθρίζον μέτωπόν της καὶ αἱ ὑπὸ λεπτοτάτου τριχώματος, ὡς τοῦ ῥοδακίνου, καλυπτόμεναι παρειαί της, ἐμαρτύρουν ὅτι ἦτο νεωτάτη, τὸ λεπτὸν, ὑψηλὸν καὶ εὔκαμπτον ἀνάστημά της, αἱ λευκαὶ καὶ περιπεποιμέναι χεῖρές της καὶ ἡ ὡραία μελανὴ κόμη της κατεδείκνυον φιλαρέσκειάν τινα ἀφελῆ, ἣν δὲν ἔχει ἔτι ἡ παιδικὴ ἡλικία.

Ἡ κόρη ἐναπέθεσε τὸν δίσκον ἐπὶ μικρᾶς τινος τραπέζης, ἣν ἔφερε πρὸ τοῦ πτωχοῦ στρατιώτου.

Καὶ ἐὰν ἡ ἔκπληξις προεκάλεσε τὴν πρώτην κραυγὴν τοῦ Ἀνσέλμου, ὅταν εἶδε τὴν Κυρίαν Δὲ Βερτρὼ, οὐχ ἧττον ἡ νέα κόρη δὲν ἠπατήθη εἰμὴ καθ' ἥμισυ, εἰποῦσα, ὅτι ἀπέθνησκεν ἴσως ἐκ τῆς ἀσιτίας.

Τῷ ὄντι, ὁ Ἀνσέλμος εἶχε κάμει μακρὸν δρόμον καὶ δὲν εἶχε δειπνήσει ἀπὸ τῆς χθές.

Ὅθεν, καίτοι ἄκων, ἐρρίφθη μετ' ἀδηφαγίας σχεδὸν ζωώδους ἐπὶ τοῦ ἐκ τοῦ προχείρου φαγητοῦ ἐκείνου.

Καὶ ἡ νέα κόρη ἐκάθισε πλησίον αὐτοῦ καὶ ἤρξατο νὰ τὸν ὑπηρετῇ, ἐπιτετηδευμένως, φιλαρέσκως καὶ μεθ' ὑποκλίσεων· ἤρξατο δὲ λέγουσα αὐτῷ, ἀφοῦ κατεπράϋνε τὴν πρώτην πεῖνάν του.

— Ἄ! Κύριε, ἐπανερχόμενος ἐκ τοσοῦτον μακρὰν καὶ μετὰ τοσοῦτον χρόνον, βεβαίως θέλετε εἶσθαι ἀρκούντως δυστυχής.

— Ναί, Δεσποσύνη, ἀπήντησεν ὁ Ἀνσέλμος, ὅστις τὴν ἐθαύμαζε μετ' ἐκστάσεως καὶ ὡσεί τις μυστηριώδης ἧς εἶχεν αἴφνης δονηθῆ ἐν τῷ βάθει τῆς τετραυματισμένης καρδίας αὐτοῦ.

— Εἶσθε ἀξιωματικὸς ἴσως.

— Ἐχρημάτισα ἐπί τινας ὥρας . . . . . αὐτὸς ὁ Αὐτοκράτωρ με ὠνόμασεν.

— Ἄ! ὁ Αὐτοκράτωρ! ὑπέλαβεν αὕτη μετ' ἀφελοῦς ἐνθουσιασμοῦ, ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα εἰς μάτην δὲν τὸν ἀγαποῦν . . . . τὸν λατρεύω, ἐγώ . . . καὶ τὸν εὑρίσκω μέγαν, ὡς τὸν κόσμον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τοῦ παιδίου ὁ στρατιώτης τοῦ Ναπολέοντος τοσοῦτον ἰσχυρῶς συνεκινήθη, ὥστε ἔλαβε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τὴν ἔφερεν εἰς τὰ χείλη του καὶ ἀφῆκεν ἓν δάκρυ.

— Ῥόζα, εἶπε σοβαρῶς ἡ Κυρία Δὲ Βερτρὼ, εἶσθε μία μικρὰ τρελλὴ καὶ γινώσκετε κάλλιστα ὅτι ὁ πατήρ σας, ὁ στρατηγὸς βαρῶνος Δὲ Βερτρὼ, σᾶς ἀπηγόρευσε νὰ ὁμιλῆτε περὶ τοῦ Βοναπάρτου.

Ἡ Ῥόζα ἔκαμε μικρόν τινα μορφασμὸν πλήρη ἀνυποταξίας.

— Τὸν ἀγαπῶ ἐγὼ, εἶπε, καὶ δὲν πιστεύω ποσῶς εἰς ὅ,τι λέγετε σεῖς . . . ὁ πατέρας καὶ σύ . . . καὶ εἶμαι πεπεισμένη ὅτι θέλει ἐπανέλθει . . . . διότι εἶναι ἀδύνατον ν' ἀπέθανεν . . . . Οἱ ἄνθρωποι ὡς αὐτὸν εἰσὶν ἀθάνατοι . . . δὲν εἶναι οὕτω, Κύριε;

Ὠχρὰ, ἀνασκιρτῶσα ὑπὸ νευρικὰς προσβολὰς, ἡ Κυρία Δὲ Βερτρὼ εὑρίσκετο εἰς βασανιστήριον.

Ὁ Γκαλουμπὲτ ἔτρωγε πάντοτε μετ' ἀπληστίας καὶ δὲν ἄφινεν ἐκ τοῦ βλέμματος τὴν Ῥόζαν.

— Λοιπὸν, Κύριε, ὁ Αὐτοκράτωρ σᾶς ἔκαμεν ἀξιωματικόν;

— Ναὶ, Δεσποσύνη, κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην νύκτα, καθ' ἣν ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ἐστρατοπέδευεν ἐπὶ τῶν καπνιζόντων ἐρειπίων τοῦ χωρίου Στουδιάγκας.

— Ἀ! διηγηθῆτέ μοι τοῦτο, Κύριε, ἐξηκολούθησεν ἡ Ῥόζα ἐνοῦσα φιλαρέσκως τὰς χεῖρας, εἶμαι τόσον περίεργος περὶ παντός, ὅπερ ἐγένετο τότε . . . . Ἀλλὰ δὲν θέλουσι νὰ μοὶ εἴπωσιν οὐδέν . . . καὶ ὅταν ἐρωτῶ περὶ τοῦ Αὐτοκράτορος, μοὶ ἀπαντῶσι Βοναπάρτου . . . . καὶ ὁ πατήρ μου λέγει ὅτι ὁ μεγαλείτερος σύγχρονος ἀνὴρ εἶναι ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος ΙΗ'. Τίνα μάχην λοιπὸν ἐκέρδισε;

Μεθ' ὅλας τὰς λύπας του, ὁ Ἀνσέλμος εἶχε τηρήσει τὸν Γαλλικὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν εὐθυμίαν τῶν Βουργουνδίων.

Εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς νέας κόρης ἤρξατο νὰ καγχάζῃ.

— Δεσποσύνη, εἶπεν ἡ βαρώνη, ἀντὶ νὰ καταγίνησθε εἰς παντὸς εἴδους μωρολογίας, ἠθέλατε κάμει καλλίτερον νὰ φροντίσητε περὶ τοῦ κυρίου.

— Ἀλλὰ φροντίζω, μητέρα ἐπειδὴ τὸν ἀκούω.

— Δὲν ἐννοῶ τοῦτο, ὑπέλαβεν ἡ βαρώνη. Ὁ στρατηγὸς πατήρ σας εἶναι, ὡς γινώσκετε, εἰς περιοδείαν πρὸς ἐπιθεώρησιν. Δὲν θέλει ἐπανέλθει σήμερον. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, εἶναι καθῆκον ἀμφοτέρων ἡμῶν νὰ ἐξασκήσωμεν τὴν πληρεστέραν φιλοξενίαν πρὸς Γάλλον στρατιώτην, ὅστις ἐπανέρχεται ἐκ τῆς ἐξορίας.

— Ἀλλὰ βεβαίως, μητέρα, εἶπεν ἡ νέα κόρη.

— Μηγαίνετε λοιπὸν νὰ φροντίσητε, ὅπως τῷ παρασκευασθῇ δωμάτιον, ὅπου ν' ἀναπαυθῇ ἐπί τινας ὥρας.

— Ναὶ, μητέρα.

Ἡ νέα κόρη ἠγέρθη, ἔκαμε βήματά τινα πρὸς τὴν θύραν, εἶτα ἐστράφη.

— Ἀλλὰ, εἶπεν, ὁ Κύριος δὲν θέλει ἀποσυρθῇ ἀμέσως ἴσως . . . Διατί λοιπὸν νὰ μὴ μοὶ διηγηθῇ τι ; . .

Ἡ Κυρία Δὲ Βερτρὼ ἐδάγκασε τὰ χείλη καὶ δὲν εἶπε λέξιν:

(Ἀκολουθεῖ.)

ΔΙΓΡΑΔΑ.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΦΡΑΓΚΜΑΣΩΝΙΑΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΥΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΜΑΣ.

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἄτομον λαμβανόμενος, ἐπιζητεῖ πάντοτε τὸ βέλτιον· θεωρούμενος ἐν συνόλῳ, ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς κοινωνίας, πάλιν αὐτὸ τὸ βέλτιον ἐπιζητεῖ, ὅπερ τότε καλεῖται πρόοδος. Ἡ ἀληθὴς ὅμως πρόοδος συνίσταται εἰς τὴν διηνεκῆ καὶ ἐκ διαδοχῆς εἰσαγωγὴν, ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νέου καὶ καλλιτέρου βίου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον δύναται νὰ πληθυνθῇ ἡ γνῶσις, ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ εὐημερία. Ἔχει δὲ καθῆκον ἕκαστον ἄτομον νὰ συνεισφέρῃ εἰς τοῦτο, ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας του, ὅπως ἡ ἀνθρωπότης ἐπιτελέσει τὸν σκοπόν της, ὅστις εἶναι ἡ ἕνωσις μετὰ τῆς φύσεως καὶ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ἠθικῆς τυγχανομένη ἐξευγενίσεως. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν μέσων πρὸς τὸν τελικὸν τοῦτον σκοπὸν, ἀποπαιδαγωγεῖται τὸ πλεῖστον ὑπὸ τοῦ κακῶς ἐννοουμένου συμφέροντος, ὅπερ ἐμπνέουσιν αὐτῷ αἱ προλήψεις τοῦ γένους, τῶν δοξασιῶν, τῆς ἐθνικότητος καὶ ἡ ἀμάθεια, ἣν συμπαρομαρτοῦσιν αἱ ποικίλαι δεισιδαιμονίαι, ὁ φανατισμὸς καὶ τὰ παρόμοια, τὰ ὁποῖα φέρουσι τὴν διαίρεσιν μεταξὺ τῶν κοινωνιῶν καὶ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς κοινωνίας, ἐμπνέοντα τὸ μῖσος, ἀντὶ τῆς ἀγάπης, τὴν ἔχθραν ἀντὶ τῆς ἀδελφότητος, διὰ τῆς ὁποίας μόνης, ἐννοουμένης κατὰ τὴν ἀκριβῆ ἐξέτασιν τοῦ ἀνθρωπίνου προορισμοῦ, καὶ ἐνεργουμένης κατὰ πνεῦμα ἁρμονικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦτον, δύναται νὰ τύχῃ τῆς δεδομένης εὐδαιμονίας.

Ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμώμενοι ἄνδρες ξύμφρονες, εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτάτην μάλιστα, κατεῖδον ὅτι δὲν εἶν' ἔργον τοῦ μεμονωμένου ἀτόμου, τοῦ σκεπτομένου ὡς ἔτυχε νοητικῆς ἀναπτύξεως, καὶ ἐκτὸς τούτου μὴ δυναμένου νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ ἄλλα· κατεῖδον ὅτι δὲν εἶν' ἔργον τῆς κοινωνίας, ἤτοι τοῦ συνόλου τῶν τοιούτων ἀτόμων, καὶ ὡς ἐτύγχανε μάλιστα τότε διοργανισμένη, νὰ ἄρῃ τὰ ἐμπόδια ταῦτα, νὰ ἐξεγείρῃ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, ἵνα ὁ γενικὸς μόνος σκοπὸς κυριεύῃ καὶ καθοδηγῇ εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις του τὸ ἄτομον, ἀλλὰ συρροῆς ἀτόμων « *τὰ ὁποῖα ν' ἀποτελῶσιν* ΕΝ *ἐπὶ τῇ θελήσει τοῦ γνωρίσαι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ καλὸν ἐν τῷ ἔρωτι αὐτοῦ τοῦ καλοῦ, καὶ ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐκτελέσεώς του.* » Ἡ δὲ συρροὴ ἢ ὁ συνεταιρισμὸς οὗτος, νὰ περιλάβῃ ἐν αὐτῷ πάντα ἄλλον μερικώτερον, ὥστε, μικρὸν κατὰ μικρὸν, νὰ εὑρεθῶσιν αἴφνης τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων μέλη τὴν αὐτὴν λαμβάνοντα ἀγωγὴν καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βαίνοντα ὁδοῦ, ἐν μέσῳ τῶν ἀπείρων ἀτραπῶν, ἐν τῷ βίῳ τούτῳ.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς Ἑταιρίας τῶν Φραγκμασώνων.

Ἡ Φραγκμασωνία εἶναι ἡ παγκόσμιος ἠθικὴ, ἥτις ἁρμόζει εἰς τὸν κάτοικον ὅλων τῶν κλιμάτων, εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅλων τῶν θρησκειῶν. Ἡ θρησκεία διαιρεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἐθνικοὺς, εἰδωλολάτρας, σχισματικοὺς, αἱρετικοὺς, ἀπίστους· ἡ Μασωνία βλέπει εἰς πάντας τούτους ἀδελφοὺς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀνοίγει τὸν νεόν της, ἵνα τοὺς ἐλευθερώσῃ ἐκ τῶν τοπικῶν προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν, οὐδέποτε οὐδένα δόγμα προσβάλλουσα· διότι αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς θεμελιοῦνται ἐπὶ τῶν αἰωνίων καὶ ἀναλλοιώτων ἀρχῶν ὅλων τῶν θρησκειῶν, καὶ ἐργάζεται μόνον νὰ καταστήσῃ τοὺς ὁπαδούς της ἀνθρώπους ἀγαθοὺς, ἀνεξικάκους, εὐεργετικοὺς, ἀδιαφοροῦσα ὡς πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν δοξασίας. Αὕτη ἐπιζητεῖ τὴν ἄρσιν τῶν διχονοιῶν, τῶν ἐθνικῶν παθῶν, καὶ μετ' αὐτῶν τῆς μάστιγος τῶν πολέμων, τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἀδελφότητα ἔχουσα ὡς ἀρχήν· ὥστε *τὰ δυνηθῇ τὰ συντάξῃ* ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ *καὶ* ΕΙΡΗΝΙΚΩΣ *τὸ αἰώνιον καὶ παγκόσμιον δίκαιον*, κατὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστον ἄτομον ὀφείλει ἐλευθέρως καὶ ἀκεραίως νὰ ἐντείνῃ πάσας τὰς δυνάμεις του, καὶ νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν εὐτυχίαν πάντων, ἵνα οὕτω καταστάθῇ ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος μία καὶ μόνη οἰκογένεια *ἀδελφῶν*, ἡνωμένων διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐργασίας.

Ὁ καιρὸς οὗτος εἶναι ἀναμφιβόλως μακρὰν ἀκόμη, ἀλλὰ θέλει ἔλθει· ἡ ἀνθρωπότης συντελεῖ βραδέως καὶ μετὰ κόπου τὴν μεγάλην, κύκλῳ τοῦ λαμπροῦ τῆς ἀληθείας ἄξονος, περιφοράν της, ἀλλ' ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως· ἡ πορεία εἶναι μακρὰ καὶ κατ' αὐτὴν πολλοὶ λαοὶ, πολλοὶ πολιτισμοὶ θέλουσιν ἀνατείλει καὶ δύσει, ἀλλ' ὁ καιρὸς ἐκεῖνος θέλει ἔλθει· διότι ἀπὸ τοῦδε ἡ αἰωνία δικαιοσύνη βλέπει καθ' ἑκάστην, ἐν τῇ ἱερᾷ αὐτῆς στάθμῃ, ἐλαττουμένας τὰς δημώδεις πλάνας, καὶ αὐξάνον τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

« Ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς, ἡ Ἑταιρία τῶν Φραγκμασώνων, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου, συνετάραξε καὶ ἀπησχόλησε τὰ καλλίτερα καὶ δεξιώτερα πνεύματα, καὶ ἐξήγειρεν ἐνδιαφέρον, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, ζωηρὸν παρὰ τοῖς σοφοῖς ὅλων τῶν ἀποχρώσεων.

« Ἄνευ οὐδεμιᾶς προστασίας, οὔτε τῆς Ἐξουσίας οὔτε τῆς Ἐκκλησίας, μόλις ἀνεκτὴ εἴς τινας τόπους, σκληρῶς διωχθεῖσα εἰς ἄλλους, καταπιεσθεῖσα καὶ γενικῶς φόβους κενοῦς καὶ πράγματα ἐγείρασα, ἐμεγαλύνθη ἐν τῷ διαστήματι ὀλίγων αἰώνων ἐκ ταπεινοῦ σωματείου, μορφώσασα μεμυημένους πιστοὺς καὶ πεποιθότας, εἰς καθίδρυμα (iustitution), ὅπερ, ἐξαπλωθὲν εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἀριθμεῖ ἤδη πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων μελῶν ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν δοξασιῶν, *ἐλευθέρως* συνεταιρισθέντων ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ὑψώσωσι, μακρὰν τοῦ θορύβου τοῦ κόσμου, *δι' ἀμοιβαίας καὶ εὐμενοῦς ἐπηρείας* τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν πρός τινα ἰδέαν ἁγνοτέραν καὶ καθαρωτέραν περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. »

Ὑπῆρξαν ἀληθῶς ἐποχαὶ ὅτε, μὴ ἐννοοῦντες οἱ ἄνθρωποι τὸν περικυκλοῦντα τὰς μασωνικὰς συνελεύσεις μυστικισμὸν, —ὃν πάλιν ἐπέβαλλεν αὐτοῖς ἡ ἀμάθεια τῆς ἐποχῆς καὶ ὁ συνοδοιπόρος ταύτης φανατισμὸς,—ἐκπληττόμενοι ἀπὸ τὸ μυστηριῶδες τῆς γενέσεως τῆς ἀδελφότητος

ταύτης, τὸ ὄνομα *φραγμασῶνος* ἦτο συνώνυμον τοῦ μάγου, τοῦ κιβδηλοποιοῦ, τοῦ δολοφόνου παρὰ τῷ λαῷ, καὶ τοῦ συνωμότου, τοῦ ἀνατρεπτικοῦ τῶν θρόνων παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν· ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν αἱ σφαλεραὶ αὗται καὶ ὅλως ἀντικρὺ ἰδέαι ἐξέλιπον καὶ ἤδη ἐστεμμέναι κεφαλαὶ, καὶ μέλη βασιλικῶν οἰκογενειῶν, καὶ ἄνδρες μεγάλοι ἐν τοῖς κοσμικοῖς ἀξιώμασιν ἐπιζητοῦσι τὸν τίτλον τοῦ Μασώνου.

Ἐνῷ λοιπὸν τὰ κατὰ τὴν Ἑταιρίαν ταύτην εὑρίσκονται εἰς οὕτω περιφανῆ θέσιν, ἐνῷ συζῇ ἐν τῷ μέσῳ τῶν διαφόρων κοινωνιῶν καθ' ὅλον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ ἐργάζεται ἐν γνώσει τῶν κυβερνήσεων, « *διότι δὲν ἀναμιγνύεται εἰς τὴν πολιτικὴν, ἀλλὰ προσπαθεῖ μόνον νὰ καταστήσῃ τὰ μέλη της ἀγαθοὺς πολίτας, διδάσκουσα αὐτοῖς νὰ ἐργάζωνται πρὸς τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀναπτύσσουσα ἐν αὐτοῖς τὸ αἴσθημα τῆς τάξεως καὶ τῆς ὑπακοῆς εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἀποφεύγει νὰ προσβάλῃ οἱονδήποτε πολίτευμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνει τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνέρχεσθαι,* » ἡ ἱστορία αὐτῆς ἔμενεν ἄγνωστος, ἐνῷ οὔτε πρέπει οὔτε δύναται νὰ μείνῃ ἀπόκρυφος· « *διότι εἶναι γνωστὸν, παρὰ τῷ λαῷ, ὅτι παρηγορεῖ τοὺς πάσχοντας, ἐπαναφέρει τοὺς ἀποπλανηθέντας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς, σπογγίζει τὰ δάκρυα τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἱδρύει ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα* » καὶ ἑπομένως πάντες ἔχουσι δικαίωμα νὰ γνωρίζωσι τὴν εὐεργετοῦσαν αὐτοὺς χεῖρα. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ τούτου, ἐν τῷ προλόγῳ του, ὁ συγγραφεύς.

« Ἐπειδὴ ἡ φραγκμασωνία συνεισέφερεν οὕτω μεγάλως εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ κοινωνικοῦ βίου, εἰς τὸν γενικὸν πολιτισμὸν καὶ εἰς τὴν διανοητικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν λαῶν, δὲν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἴς τινα κύκλον τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον, καὶ ἑπομένως ἐπειδὴ ἡ ἱστορία της δὲν πρέπει καὶ δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀπόκρυφος, δὲν ἐδίστασα νὰ καταστήσω τὸ πόνημα τοῦτο εὐπρόσιτον εἰς πάντας, ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα τῆς μητρὸς Λέσχης τοῦ Λονδίνου, ἥτις παρέδωκεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ βιβλίον τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ τὸ παράδειγμα πλείστων μασώνων συγγραφέων τῆς Γερμανίας καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Προσεπάθησα νὰ τάξω καὶ νὰ διαιρέσω τὴν ὕλην ἐν διδακτικῇ τάξει καὶ ἐν εὐκόλῳ ἐπόψει· κατὰ δὲ τὴν ἔκθεσιν νὰ γίνω, πρὸ παντὸς ἄλλου, σαφὴς καὶ καταληπτός.

« Ἐὰν δὲ τολμῶ νὰ δημοσιεύσω τὸ ἔργον μου προέρχεται ἐκ τῆς ἐλπίδος, καὶ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ὑπηρετήσω τὴν ἀδελφότητα, καὶ ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας τῆς Φραγκμασωνίας εἶναι ὄχι μόνον ὠφέλιμος ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία.

« *Ἐὰν τὰ μέλη μάλιστα τῆς Ἑταιρίας ταύτης θέλουσι ν' ἀποκτήσωσι γνῶσιν ἀκριβῆ τοῦ πνεύματος αὐτῆς, νὰ μάθωσι τίνι τρόπῳ ἐπιτελεῖ τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπέβαλεν ἑαυτῇ, καὶ νὰ γνωρίσωσι πῶς δύνανται νὰ τῇ παράσχωσιν ἀνάπτυξιν σοφὴν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς ἀρχάς της, δὲν κατορθοῦσι τοῦτο συνταυτιζόμενοι μόνον τῇ ἀρχικῇ τῆς Φραγκμασωνίας ἰδέᾳ, ἀλλὰ πρέπει πρὸ πάντων ν' ἀποκτήσωσι τὰς περὶ ταύτης ἱστορικὰς γνώσεις· διότι μόνον μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν τῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ γεγονότων, δύνανται νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ ἐνεστῶτος αὐτῆς ἀσφαλῶς καὶ σχετικῶς πρὸς τὸν θεμελιώδη αὐτῆς σκοπὸν, ἵνα οὕτω ὁ μέλλων προορισμός της δυνηθῇ νὰ πραγματωθῇ σοφῶς ἐν συνειδήσει τοῦ αἰτίου.* »

Πολλὰ ἱστορικὰ δοκίμια εἶχον κατὰ διαφόρους καιροὺς δημοσιευθῆ, γεννήματα μεμονωμένης μελέτης, καὶ περὶ μίαν τινὰ ἐποχὴν ἢ παράδοσιν περιστρεφόμενα, οὐδεμία δὲ γενικὴ καὶ ἀκριβὴς ἱστορία ἐπὶ ἀξιοπίστων ἐπισήμων ἐγγράφων βασιζομένη εἶχε γραφῆ μέχρι πρὸ μικροῦ, ὅτε ἀνὴρ βαθὺς τὴν κρίσιν καὶ φιλόπονος εἰς μέγαν βαθμὸν, ὁ συντάκτης καὶ ἱδρυτὴς τῆς Μασωνικῆς Ἐφημερίδος, ὁ Γερμανὸς Ι. Γ. Φίνδελ ἀπεφάσισε τὴν συγγραφὴν τοιαύτης « ἐνισχυθεὶς εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ὡς συντάκτου τῆς ῥηθείσης ἐφημερίδος, ἥτις (θέσις) ἐπέβαλεν αὐτῷ τὸ ἔργον τοῦτο ὡς καθῆκον, ἐπειδὴ τῷ διευκόλυνε τὰς ἱστορικὰς ἐρεύνας ἐκτείνασα τὰς μασωνικὰς γνωριμίας καὶ σχέσεις του, παρασχοῦσα οὕτω αὐτῷ στοιχεῖα ἐπιτυχίας ἐλλείποντα εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ γράψαντας. » Εἶναι δὲ ἀληθῶς ἔργον μεγάλης ἀξίας καὶ σπουδαιότητος ὑπὸ φιλολογικὴν καὶ φιλοσοφικὴν ἔποψιν ὡς καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ἡ ἱστορία αὕτη ἐδημοσιεύθη ἐν Λειψίᾳ τῷ 1861 καὶ μετεφράσθη Γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ Ε. Τάνδελ, μόλις πρὸ δύο μηνῶν δημοσιευθεῖσα. Σύγκειται ἐκ δύο τόμων, ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει σπουδαιοτάτην, ἐν τῇ εἰσαγωγῇ, φιλοσοφικὴν ἀνάλυσιν, κατὰ κεφάλαια, τοῦ σκοποῦ τῆς Μασωνίας, τοῦ διοργανισμοῦ της καὶ τῆς θέσεως ἣν κατέχει ὡς πρὸς τὴν Ἐξουσίαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν· εἶτα δὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ 1783 ἱστορίαν. Ὁ δὲ δεύτερος τόμος ἐκ τοῦ 1784 μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Τὴν ἱστορίαν ταύτην μετέφρασα πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ συγγραφέως : « ἡ ἱστορία τῆς Φραγκμασωνίας φρονῶ μετὰ πεποιθήσεως ὅτι εἶναι ὄχι μόνον ὠφέλιμος ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία· » καὶ μάλιστα παρ' ἡμῖν ὅπου εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκλείψωσι πολλαὶ σφαλεραὶ δοξασίαι περὶ τῆς τόσῳ φιλανθρώπου καὶ ἐκπολιτευτικῆς ταύτης Ἀδελφότητος.

Δημοσιεύω λοιπὸν τὴν ἱστορίαν ταύτην ἐλπίζων εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν ἀγαπώντων τὴν ἀλήθειαν, τῶν ἐργαζομένων ὑπὲρ τῆς νοητικῆς, ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς προόδου τῆς κοινωνίας μας, κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτοῖς, καὶ φρονούντων, ὡς ἐγὼ, ὅτι δυνατὸν νὰ προκύψῃ τις ὠφέλεια ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου.

Ἡ δημοσίευσις θέλει γίνει κατὰ τεύχη πρὸς εὐκολίαν καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν συνδρομητῶν. Κατὰ μῆνα θὰ δημοσιεύηται ἓν τεῦχος, ἐκ φύλλων τυπογραφικῶν 5 ἐπὶ χάρτου καλοῦ καὶ διὰ στοιχείων νέων, εἰς σχῆμα ὄγδοον, καὶ θὰ τιμᾶται μιᾶς δραχμῆς, πληρωτέας ἅμα τῇ παραλαβῇ. Τὸ πρῶτον τεῦχος θέλει δημοσιευθῆ τῇ 1ῃ Ἰουλίου.

Ὅσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης θέλουσι νὰ ἀποκτήσωσι τὴν ἱστορίαν ταύτην ἂς μᾶς εἰδοποιήσωσι τοῦτο δι' ἐπιστολῆς των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1866.

Ὁ μεταφραστὴς
Α. Βαμπᾶς.

ΠΟΙΗΣΙΑΙ ΣΤΟΑ.

Ἡ καρδία εἶναι τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου φύεται τὸ ἄνθος τῆς ἐλπίδος· ὁ χρυσοῦς καρπός της εἶναι ὁ ἔρως, καὶ ὡριμάζει πολλάκις ὑπὸ τὰς φλογερὰς ἀκτῖνας δύο μελανῶν ὀφθαλμῶν.

A. Vemar.

Δὲν ὑπῆρξέ ποτε ἐραστὴς, ὅστις δὲν ὠρκίσθη, μίαν στιγμὴν πρὸ τῆς ἀπιστίας του, ὅτι θέλει μείνει αἰωνίως πιστός.

Adrien Dupuy.

Δικαίως ἡ νῆσος τῆς Ἰθάκης ἐγένετο περιώνυμος· διότι ὑπῆρξεν ἐπ' αὐτῆς μία γυνὴ πιστή.

Stahl.

Φθάνει τις εἰς τὴν καρδίαν τῶν γυναικῶν διὰ διαφόρων ὁδῶν· ἀλλὰ τὸ δύσκολον εἶναι νὰ εὕρῃ τὴν κατ' εὐθεῖαν ἄγουσαν. Διὰ τοῦτο οἱ μὲν τὴν ἀναζητοῦσιν, οἱ δὲ τολμηρότεροι τέμνουσι ταύτην.

Saint-Prosper.

Ἐὰν, εἰς τὸν ἔρωτα, ἡ ἀστασία παρέχῃ τέρψεις, ἡ σταθερότης μόνη φέρει τὴν εὐτυχίαν.

L'abbé Trublet.

Ὑπάρχει ἀπόκρυφός τις σύνδεσμος μεταξὺ ὅλων τῶν γυναικῶν, ὡς μεταξὺ ὅλων τῶν ἱερέων τῆς αὐτῆς θρησκείας. Μισοῦνται, ἀλλὰ προστατεύουσιν ἀλλήλας.

Diderot.

Ἡ ἀξία τῶν ἐπαινετῶν εἶναι ἡ ἀξία τοῦ ἐπαίνου.

M.lle de l'Espinasse.

Ὁ ἔρως ὁμοιάζει πρὸς τὴν σελήνην, τῆς ὁποίας ὁ δίσκος ὅταν δὲν αὐξάνῃ σμικρύνεται.

Ségur.

Δὲν παραδέχομαι ὅτι ἡ ὡραιότης εἶναι τὸ κυριώτερον πλεονέκτημα τῆς γυναικός· ἀλλὰ, συνήθως, ἡ πρώτη ἐρώτησις ἣν ἀποτείνουσι περί τινος γυναικὸς ἀγνώστου, εἶναι : *εἶναι ὡραία ;* ἡ δευτέρα *εἶναι εὐφυής ;* σπανίως ἀποτείνουσι τρίτην.

Fontenelle.

Ὁποῖον εὐγενὲς καὶ πολύτιμον ἄλγος τὸ τοῦ ἔρωτος ! πόσης ποιήσεως δὲν εἶναι ἡ πηγή ; πόσον εἶναι θερμὸν, πόσον παραγωγικὸν, τὸ ἄλγος ὅπερ δύναταί τις νὰ

ὀνομάσῃ καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ἦναι μεστός.

Mme George Sand.

Φρονοῦσιν ὅτι ὁ ἰσχυρὸς ἔρως φθάνει ταχέως τὸ τέρμα του· ὁποία πλάνη! ὁ ἔρως, ἐὰν ἦναι ἀληθής, εἶναι ἀτελεύτητος.

Properce.

Πλησίον τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ τις καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἀνταγαπᾶται, τί ἔχει νὰ τῷ εἴπῃ; τὰ πάντα δὲν εἶναι ὑποδεέστερα τοῦ ὅ,τι αἰσθάνεται; .... ὅπως συνεννοῶνται, δὲν ἀρκεῖ νὰ βλέπωνται; ὅπως ἐξηγῶνται δὲν ἀρκεῖ ν' ἀγαπῶνται;

Émile de Girardin.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΠΑΝΤΕΣ οἱ ἐν τῷ στερεώματι ὁρατοὶ ἀστέρες, δι'ἀόπλου ὀφθαλμοῦ δηλαδὴ ἄνευ τηλεσκοπίου, εἶναι 6000 περίπου! Καὶ ἐν τούτοις νομίζομεν ὅτι βλέπομεν ἑκατομμύρια. Μάλιστα δὲ πρέπει νὰ ἔχῃ τις ὑγιᾶ τὴν ὅρασιν ἵνα διακρίνῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν· συνήθως 4—5 χιλιάδας βλέπομεν.

Ἀλλὰ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου παρατηροῦμεν ἀληθῶς ἑκατοντάδας χιλιάδων. Διὰ τῶν σημερινῶν δὲ τελειοτάτων ὀπτικῶν ὀργάνων βλέπομεν εἰς τὰ μέρη τοῦ ἀπείρου, ὅπου ὁ γυμνὸς ὀφθαλμὸς δὲν διακρίνει τίποτε ἢ σκότος πυκνόν, πληθὺν ἀστέρων, ὡς λεπτὴν κόνιν λάμπουσαν.

ΤΟ ΠΛΑΤΟΣ τοῦ Ἀμαζόνος ποταμοῦ τῆς Ἀμερικῆς εἶναι τοσοῦτον, ὥστε ἐπὶ τοῦ μέσου αὐτοῦ πλέων ὁ ταξειδιώτης ὄχι μόνον δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ οὔτε τὴν μίαν οὔτε τὴν ἄλλην ὄχθην, ἀλλ' ὁ ὁρίζων εἶναι ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ. Πολλὰ πτηνὰ καὶ ἀρκετὰ μεγάλα δὲν τολμῶσι νὰ διέλθωσιν ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην αἰσθανόμενα ὅτι θέλουσιν ἀποκάμει ὑπεριπτάμενα αὐτοῦ καὶ πνιγῆ εἰς τὰ βάθρά του. Ἐπὶ 50,000 χιλιόμετρα εἶναι πλεύσιμος, τὸ δὲ ἐκ τῶν πηγῶν μέχρι τῶν ἐκβολῶν του διάστημα εἶναι ὅσον καὶ τὸ πλάτος τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ μέρος τοῦτο· διότι πηγάζει παρὰ τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀτλαντικόν. Ἔχει δὲ βάθος 50 — 80 ἕως 100 ὀργυιῶν.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλαδίῳ αἰνίγματος.— *Πόρος—φόρος—δρος.*

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων
Πάντων μέλος, φίλε, εἶμαι
Καὶ ἐντὸς τοῦ σώματός των
Ἀναγκαίως ἐγὼ κεῖμαι.
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς
Θὰ ἀφήσω τ' ἄλλα μέλη
Καὶ εἰς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον
Θὰ μὲ εὕρῃ ὅστις θέλει.
Ἐὰν τέσσαρα στοιχεῖα
Ἀπ' ἀρχῆς μὲ ἀφαιρέσῃς
Καὶ τὸ δεύτερον στὸ τέλος
Μὲ τὰ ἄλλα ἂν προσθέσῃς,
Τῶν ἀρχαίων τότ' Ἑλλήνων
Ὡς θεὰν θὰ μὲ γνωρίσῃς
Καὶ βασίλισσαν ἀνδρῶν τε
Καὶ θεῶν θὰ μὲ τιμήσῃς.

Ν. Ξ.

Εἰδοποίησις.

Οἱ κύριοι ἐν Ἑρμουπόλει νέοι συνδρομηταὶ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης θέλουσι λαμβάνει ἐπί τινα καιρὸν τὸ φυλλάδιον παρά τινος διανομέως μιᾶς τῶν αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων καὶ μέχρις οὗ ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ περιοδικοῦ τούτου (πατὴρ τοῦ συντάκτου διατρίβων ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Ἑρμουπόλει) πέμψει ὁριστικὸν κατάλογον τῶν κυρίων συνδρομητῶν εἰς τὸ γραφεῖον ἵνα τυπωθῶσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ ταινιῶν, καὶ τοῖς πέμπεται εἰς τὸ ἑξῆς διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀσφαλῶς.

Ἐπενθυμίζομεν δὲ εἰς τοὺς νέους τούτους κυρίους συνδρομητὰς ἡμῶν ὅτι ἡ συνδρομὴ εἶναι πληρωτέα ἅμα τῇ παραλαβῇ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων φυλλαδίων, διότι δὲν εἴμεθα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους, ὅπως ἀναβάλωσι τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς.

Ἐλπίζομεν ὅτι θέλουσι δειχθῆ πρόθυμοι. Ἡ συνδρομὴ πληρόνεται ἐπὶ ἀποδείξει ἐντύπῳ, ὑπογεγραμμένῃ παρ' ἡμῶν.

Α. Βαμπᾶς.